

Valatres (Lutein). Forslaget er jeg altsaa fuldt ud sikker paa at faa vedtaget af Tinget. Jeg føler mig overbevist om, at ingen vil stemme imod det. Jeg gaar dernæst over til det andet Vædringsforslag, der er stillet til § 4. Min Overbevisning om at faa dette Vædringsforslag vedtaget er ganske vist ikke saa stærk, som min Overbevisning om at faa det første vedtaget, om end sikkert Anledningen til det er lige saa fornuftig, og Forslaget lige saa godt begrundet som det første Forslag, men Folketinget har tidligere forkastet et Forslag i lignende Retning. Lovforslagets § 4 gaar, som ærede Medlemmer jo vide, ud paa, at der til Udvikelse af Samlingerne ude paa Landbohøjskolen og til Opførelse af Bygninger med videre skal bevilges 888,000 Kr., hvoraf de 300,000 Kr. komme til Udbetaling i det næste Finansaar. Naar jeg foreslaar Tinget at udstemme denne Paragraf, gør jeg det væsentlig, fordi jeg ønsker, at det nøjere skal undersøges, om ikke den Afdeling af Landbohøjskolen, som omfatter Landbrugsvæsenet, Skovbrug og Havebrug kunde sluttes fra København og ud paa Landet. Det er jo en gammel Tanke. I 1856 — saa langt vil jeg gaa tilbage — blev den første Lov om Veterinær- og Landbohøjskolen givet, og da var Tanken ogsaa fremkommen her i Tinget, men fandt desværre ikke Tilslutning. Det var Hasle, som førte den frem. I det Udvalg, som i Samlingen 1855—56 var nedsat om Veterinær- og Landbohøjskolen, sad blandt andre Tscherning, Hasle og Johansen. Forud for Samlingen 1855—56 var der nedsat en Komite, som anbefalede at bygge Landbohøjskolen. Denne Komite bestod af 1 Mand ved Universitetet og 2 andre Embedsmænd og endelig 2 Landbrugere. Embedsmændene i Komiteen foreslog, at Landbohøjskolen skulde ligge inde ved København, det er jo saa rimeligt, det er jo Embedsmændenes Paradis. Naar en Embedsmand bliver gammel og faar Pension, flytter han til København eller Frederiksberg, selv om han har levet sin meste Tid ude i Landet. En Embedsmand kan ikke godt forstaa, at det er vel at ende sine Dage andetsteds end i Hovedstaden, og derfor kunne de fleste Embedsmænd — der er ganske vist Undtagelser — men de fleste Embedsmænd kunne ikke andet end tænke sig, at det er bedst at faa al Ting samlet i København. Mørtallet i Komiteen foreslog, at Landbohøjskolen skulde ligge her inde ved København ude ved Frederiksberg. Den ene af Landbrugerne, der sad i Komiteen, sluttede sig til Embedsmændene, og det er heller ikke noget Særshyn, det har man tit set, at en

Landbruger kan følge efter Embedsmænd. Men den anden Landbruger sagde: Nej, der er ingen Rimelighed for, naar vi skulle have en Landbrugsskole, at slutte den her ind til Byen. Da nu Udvalget blev nedsat i 1855—56, sluttede Hasle sig til den Tanke, at Landbohøjskolen skulde ligge ude i Landet. Tscherning gik til Dels her ind paa, men han havde en anden Hovedbetragtning, som han fremsatte som Nr. 1, og som han talte for, og det var den, han tit og ofte fremsatte, at sige Formaal skulde bæres frem privat og støttes af Staten, det skulde ikke være nogen Statskole, det var Tschernings Tanke. Hasle anførte baade i Betænkningen og her i Salen, de Grunde, han havde for, at Landbohøjskolen ikke skulde ligge her inde. Han sagde, at der ingen Rimelighed var i, at de Mænd, der skulde være Lærere i Landbrug og som skulde uddanne andre Mænd i Landbrug, boede her inde, horte fra Landbruget. Ligesom en Kemiker, sagde han, der skal arbejde med Bryggerier o. desl., ogsaa gaar paa Bryggeriet og ser paa Sagerne, saaledes bør ogsaa Landbrugslærere være ude paa Landet. Han anførte endvidere, at naar Forsøg skulde gøres...

Formanden (Høgsbro): Jeg maa bede om mere Ro i Salen.

J. C. Christensen: Nautilig hvad angaar Planteilære, Plantevæsen, Planteæring, Jordbundslære, Plantesygdomme, Skovbrug, Havebrug o. s. v., er det langt naturligere, fremsførte Hasle, at en saadan Skole ligger ude paa en Landejendom, enten det nu skulde være paa Sjælland eller andetsteds, hvor man nu kunde komme ovenens om det, hvor man har alle disse Ting, og hvor man kan gaa hen og foretage Forsøgene paa første Haand og under Omgivelser, der ere i Overensstemmelse med Naturen, og ikke inde imellem høje Bygninger. Han talte om, at da der nu skulde bygges, og Sorø Akademi skulde lægge Penge til, havde det været langt naturligere, om man havde taget en af Sorø Akademi's Gaarde og gjort den til Landbohøjskole. Men Folketinget fulgte ikke Minidretallet den Gang. Lige saa lidt som det fulgte Tscherning i hans Hovedbetragtning, lige saa lidt gik det ind paa Hasles, og Landbohøjskolen blev bygget i 1858 efter Loven af 1856, og der blev bevilget til Bygningen en Sum af 170,000 Rigsdaler. De samme Grunde, som Hasle den Gang anførte, der kunde tale for, at man flyttede Landbohøjskolen ud paa Landet, de samme Grunde have vi endnu, men i forstærket Grad. Nu er Landbohøjskolen, som den lig-